

VANHUSNEUVOSTON TOIMINTAKERTOMUS 2022

Kunnanhallitus on perustanut vanhusneuvoston 16.3.1998. Vanhusneuvosto toimii Nurmijärvellä vaikuttamistoimielimenä. Vanhusneuvosto on Nurmijärven kunnan ja sen alueella toimivien valtakunnallisten eläkejärjestöjen paikallisyhdistysten vaikuttamistoimielin (1 §). Vanhusneuvosto on Nurmijärven kunnan ja sen alueella toimivien eläkeläisjärjestöjen yhteistyöelin.

Vanhusneuvoston tehtävät perustuvat kuntalakiin (§27) ja lakiin ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveystalvveluista (Vanhuspalvelulaki). Vanhusneuvostolle on annettava mahdollisuus vaikuttaa kunnan eri toimialojen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun ja seurantaan asioissa, joilla on merkitystä ikääntyneen väestön hyvinvoinnin, terveyden, osallisuuden, elinympäristön, asumisen, liikkumisen tai päivittäisistä toiminnoista suoriutumisen taikka heidän tarvitsemiensa palvelujen kannalta. Vanhusneuvostolla on oma toimintasääntö (Hyvinvointilautakunnan päätös 14.12.2021/§ 69). Vanhusneuvoston toimikausi on kaksi, (2) vuotta.

Nurmijärven kunnan hallintosäännön mukaan vanhusneuvoston jäsenten nimeämisestä päättää hyvinvointilautakunta. Hyvinvointilautakunnan tehtävänä on myös vastata vaikuttajatoimielinten, kuten vanhus- ja vammaisneuvoston sekä nuorisovaltuuston toiminnasta.

Vanhusneuvosto tekee hyvinvointilautakunnalle esityksen jäsenten nimeämiseksi eläkeläisyhdistysten esitysten perusteella. Vanhusneuvostossa on 5-7 jäsentä ja heidän henkilökohtaiset varajäsenensä. Hyvinvointilautakunta nimeää jäsenet ja varajäsenet sekä puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan neuvoston jäsenistä vanhusneuvoston esityksestä. Lisäksi Hyvinvointilautakunta nimeää kunnan edustajan ja hänelle henkilökohtaisen varajäsenen sekä sihteerin vanhusneuvostoon (2 §).

Nurmijärvi

Nurmijärven vanhusneuvosto 1.1.- 31.12.2022:

varsinainen jäsen	varajäsen
puheenjohtaja Arto Koivu (1.9.2022 alkaen) Eläkeliiton Nurmijärven yhdistys Erkki Partanen (1.1.-31.8.2022) Nurmijärven Eläkkeensaajat	
varapuheenjohtaja Maila Huovari Klaukkalan Eläkeläiset	Armi Backman Klaukkalan Eläkeläiset
Arto Koivu (1.1.-31.8.2022) Erkki Henriksson (1.9.2022 alkaen) Eläkeliiton Nurmijärven yhdistys	Erkki Henriksson (1.1.-31.8.2022) Margit Taponen (1.9.2022 alkaen) Eläkeliiton Nurmijärven yhdistys
Anne Huhtinen Nurmijärven kristilliset eläkeläiset	Esko Haapalainen Nurmijärven kristilliset Eläkeläiset
Tuula Pesola Klaukkalan Eläkkeensaajat	Marja-Leena Puhakka Klaukkalan Eläkkeensaajat
Jorma Niinistö Nurmijärven kansalliset seniorit	Marjatta Harvakari Nurmijärven kansalliset Seniorit
Erkki Rantanen Nurmijärven Eläkkeensaajat	Sirkku Immonen Nurmijärven Eläkkeensaajat

Sivistys- ja hyvinvointitoimialan esityksen mukaisesti kunnan edustajana vanhusneuvostossa toimi liikuntapalveluiden ikääntyneiden liikunnansuunnittelija Petra Kela ja hänen henkilökohtaisena varajäsenenänsä erityisopetuksen asiantuntija Miira Arminen. Vanhusneuvoston sihteerinä toimi kunnan hyvinvointipäällikkö Kaisa Laine.

Vanhusneuvoston puheenjohtaja Erkki Partanen pyysi henkilökohtaisiin syihin vedoten 10.8.2022 päivätyssä kirjeessään eroa vanhusneuvoston puheenjohtajuudesta 1.9.2022 alkaen. Vanhusneuvosto käsitteli asiaa 22.8. kokouksessaan ja päätti esittää hyvinvointilautakunnalle, että ajalle 1.9.2022 - 31.5.2023 vanhusneuvoston puheenjohtajaksi nimetään Arto Koivu ja jäseneksi Arto Koivun tilalle Erkki Henriksson ja varajäseneksi Margit Taponen. Varapuheenjohtajana jatkoi Maila Huovari.

Hyvinvointilautakunta päätti kokouksessaan 31.8.2021 §43, että, että vammaisneuvoston ja vanhusneuvoston edustajalla on läsnäolo- ja puheoikeus kokouksessa. Vanhusneuvostosta hyvinvointilautakunnan kokouksiin osallistui eroonsa asti Erkki Partanen, jonka jälkeen Arto Koivu jatkoi vanhusneuvoston edustajana. Varaedustajana toimi Maila Huovari.

1. Kokoukset

Vuonna 2022 vanhusneuvosto kokoontui kymmenen (10) kertaa. Kokoukset pidettiin 24.1., 28.2., 28.3., 24.5., 23.5., 22.8., 19.9., 17.10., 21.11. ja 12.12.2022 pääsääntöisesti kunnantalon kokoustiloissa. Muutama kokous jouduttiin kevään aikana pitämään teams-kokouksena terveysturvallisuussyistä.

Vanhusneuvosto pitää tarvittaessa jäsenten ja varajäsenten sekä vammaisneuvoston kanssa (4 §) yhteisiä kokouksia. Vanhusneuvoston jäsenten ja varajäsenten kanssa pidettiin yksi yhteinen kokous 17.10., jossa käsiteltiin vanhusneuvoston toimintasuunnitelma ja talousarvio vuodelle 2023. Vammaisneuvoston kanssa yhteistä kokousta toimintavuotena 2022 ei ollut.

Kokouksissa kuultiin säännöllisesti seuraavien seurantaryhmien raportit; Kivenkyydin seurantaryhmä (Erkki Partanen), liikenneturvallisuustyöryhmä (Arto Koivu), kirjastotalon remontti (Erkki Rantanen), Voimaa vanhuuteen -hanke (Petra Kela), ikäihmisten ennaltaehkäisevien palveluiden kehittämisen työryhmä (Olo-huonetyöryhmä) (Kaisa Laine) ja seurakunnan korttelikerhohanke (Erkki Rantanen).

2. Vanhusneuvoston toiminnan painopistealueet ja tapahtumat 2022

- Vuosi 2022 oli vilkas koronarajoitusten loppumisen vuoksi, kun sosiaalinen kanssakäyminen, kasvokkain kohtaaminen ja tapahtuminen sekä erilaisten tilaisuuksien järjestäminen oli jälleen mahdollista. Tapahtumat keräsivät hyvin osallistujia, vaikka ikäihmisten osallistumishalukkuus arveluttikin terveysturvallisuussyistä. Vuoden aikana keskustelua herättivät mm. ikäihmisten asumisenmuodot, Kivenkyydin heikko saatavuus sekä Keusotelle tehtyjen huoli-ilmoitusten käsittelyn pitkä aikaväli.
- Hyvinvointialueelle valittiin omat vaikuttamistoimielimet ja Nurmijärvellä järjestetyissä tilaisuuksissa, 15.1. Kirkonkylällä ja 22.1. Klaukkalassa, ja hyvinvointialueen vaalipaneelissa molemmat vaikuttamistoimielimet olivat mukana.
- Hyvinvointilautakunnan päätöksellä, 29.3.2022 § 21, kuntaan perustettiin Ikäihmisten ennaltaehkäisevien palveluiden kehittämiseksi, erillinen työryhmä, joka toimi vuoden 2022 loppuun asti. Työryhmän tavoitteena oli kehittää Nurmijärven kunnan ikäihmisille kohdennettuja, hyvinvointia ja terveyttä edistäviä, palveluja ja niiden tärkeimpiä tavoitteita, jotka ovat yksinäisyyden, syrjäytymisen ja ennenaikaisen toimintakyvyn alenemisen ehkäisy.
- Monialainen työryhmä koostui vanhus- ja vammaisneuvoston kahdesta edustajasta, Keusoten edustajasta, Nurmijärven Onnenkimpaleen edustajasta, kunnan edustajana toimi hyvinvointipäällikkö ja sivistysjohtaja sekä hyvinvointilautakunnan edustajana Maritta Kopsala. Työryhmään pyydettiin myös seurakuntaa ja yhdistyssektoria nimeämään edustajansa. Työryhmällä oli mahdollisuus kutsua kuultavaksi tai työryhmän jäseniksi ulkopuolisia asiantuntijoita. Työryhmän koollekutsujana ja puheenjohtajana toimi hyvinvointilautakunnan edustaja. Vanhusneuvoston edustajina toimivat Erkki Partanen (Arto Koivu 1.9. lähtien) ja Anne

Nurmijärvi

Huhtisen. Varaedustajana toimi Erkki Rantanen. Kunta palkkasi toiminnan edistämiseksi koordinaattorin syykauden 2022 ajaksi.

- Nurmijärven seurakunnan korttelikerhotoimintaa toteutettiin ajalla 1.2.-30.6.2022. Hankkeessa toimi oma ohjausryhmä, jossa vanhusneuvostoa edusti Erkki Rantanen, varalla Tuula Pesola. Hanketta veti seurakunnan työntekijä Kirsi Kalliotähti.
- Sosiaali- ja terveysministeriö kartoitti alkuvuodesta, vanhusneuvostojen avulla, iäkkäiden toimintakyvyn edistämistä. Kyselyllä kartoitetaan keinoja edistää iäkkäiden toimintakykyä, joka on olennaista päivittäisessä elämässä toimimisen kannalta. Vastauksia tullaan käyttämään poikkihallinnollisen ikäohjelman suuntaamisessa ja iäkkäiden laatusuosituksen valmistelussa. Ikäohjelma tähtää siihen, että yhteiskunnassa varaudutaan väestön vanhenemiseen sosiaalisesti ja taloudellisesti kestävällä tavalla.
- Nurmijärven liikennetekniikan suunnittelusta kuultiin 28.2. kokouksessa, kun Jenny Rantamölo kertoi liikennesuunnitteluun ja esteettömyyteen liittyvistä ajankohtaisista asioista. Keskusteluissa oli mukana myös Klaukkalan esteettömyyskartoituksen alustava alue.
- Ikäihmisten iltapäiväkahvitilaisuudet järjestettiin Rajamäellä Artturisalissa keskiviikkona 23.3.2022. Tilaisuudessa oli Mari Hämäläinen kertomassa seurakunnan vapaaehtoistoiminnasta. Lisäksi oli katsaus kunnan Voimaa vanhuuteen -hankkeesta ja vanhusneuvoston toiminnan esittely. Kirkonkylän tilaisuus pidettiin 27.4.2022 kunnantalon valtuustosalissa. Rajamäen laulupiirin kuoro esiintyi tilaisuuden alussa. Lisäksi esiteltiin vanhusneuvoston toimintaa, seurakunnan vapaaehtoistyötä sekä kunnan Voimaa Vanhuuteen -hanketta. Tilaisuudet olivat erittäin onnistuneita. Jatkossa pyydetään mukaan myös Keusoten edustus, sillä sote-palvelut herättävät paljon kysymyksiä ja keskustelua.
- Nurmijärven vanhin eläkeläisyhdistys Klaukkalan Eläkeläiset täytti 50 vuotta ja sitä juhlistettiin 20.4.2022 Monikossa. Vanhusneuvoston tervehdyksen toimitti vanhusneuvoston puheenjohtaja Erkki Partanen.
- 24.5. kokouksessa Nurmijärven kunnan erikoissuunnittelija Katriina Ahokas kertoi asuntorakentamisen suunnitelmista kunnan strategian ja muiden suunnitelmien pohjalta. Vanhusneuvosto päätti palata keskusteluissa esille tulleisiin asioihin uudestaan, sillä ikääntyneille suunnattu asuntorakentaminen on ajankohtainen aihe niin ikäihmisten, kun kunnankin kannalta katsottuna.
- Keusoten järjestämä vanhusneuvostojen yhteinen työpaja pidettiin 26.4., johon vanhusneuvostosta osallistuivat Jorma Niinistö, Erkki Rantanen, Maila Huovari ja Arto Koivu.
- Kunnan sivistys- ja hyvinvointitoimialan kehittämissuunnitelman valmisteluun kutsuttiin kaikki vaikuttamistoimielimet 7.4.2022 erilliseen workshop-tilaisuuteen kunnantalon valtuustosaliiin.
- Keusote laati alueellisen ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelman, jota kävi vanhusneuvostolle esittelemässä Marjut Suo. Vanhusneuvoston tuli arvioida Nurmijärven ikäihmisille suunnattujen palveluiden kokonaisuutta ja kunnan ja hyvinvointialueen välisen yhdyspinnan kehittämistarpeita sekä pohtia edellytyksiä järjestö- ja yhdistyssektorin sekä vapaaehtoistyön toimijoiden organisoimaan ikääntyneiden kohtaamispaikkatoimintaan.

Nurmijärvi

- 23.5. kokouksessa Sivistysjohtaja Tiina Hirvonen kävi keskustelua vanhusneuvoston ja hyvinvointitoimialan ajankohtaisista asioista.
- Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen aluehallitus päätti kokouksessaan 10.3.2022 pyytää hyvinvointialueen kunnissa toimivia vastaavia vaikuttamistoimielimiä kutakin nimeämään kaksi ehdokasta/vaikuttamistoimielin/kunta jäseniksi Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen vanhusneuvostoon, vammaisneuvostoon sekä nuorisovaltuustoon. Vanhusneuvosto nimesi kokouksessaan 28.3.2022 Nurmijärven edustajiksi Keski-uudenmaan hyvinvointialueen vanhusneuvostoon Jorma Niinistön ja Erkki Partasen. Hyvinvointialueen hallitus vahvisti valinnat kokouksessaan 6.6.2022. Nurmijärven kunnan edustajaksi, Erkki Partasen tilalle, Keski-uudenmaan hyvinvointialueen vanhusneuvostoon nimettiin Veikko Ollila.
- Vanhusneuvosto päätti nimetä 22.8. kokouksessa edustajansa mainittuihin ryhmiin seuraavasti: Kivenkyödin seurantaryhmä, Erkki Rantanen, hyvinvointilautakunnan kokoukset Arto Koivu, varalla Maila Huovari ja kunnan voimaa vanhuuteen -ohjausryhmä varsinainen edustaja Maila Huovari. Lisäksi vanhusneuvoston puheenjohtaja osallistuu Keusoten vanhusneuvostojen puheenjohtajien palaveriin. 21.11.
- Vanhusneuvosto nimesi 19.9. kokouksessaan Erkki Partasen tilalle Nurmijärven Onnenkimpale ry:n kokouksiin Arto Koivun, Maila Huovari toimii varajäsenenä.
- Esteettömyyskävely toteutettiin, kunnan ympäristötoimialan toimesta Klaukkalassa kahtena päivänä, johtuen laajasta kartoitettavasta alueesta. Ensimmäinen päivä oli 12.9.2022 ja toinen päivä 7.10.2022. Esteettömyyskartoitukseen osallistui vanhusneuvoston, vammaisneuvoston, kunnan ja RAMBOL, joka teki kävelyssä tehdyistä havainnoista yhteenvedon ja toimenpidekoosteen. Kävelyt olivat onnistuneita ja tuloksena syntynyt rapotti laadukas ja tehdyt huomiot kokoava.
- Ympäristöministeriön Ikääntyneiden asumisen toimenpideohjelman 2020-2022 yhtenä tärkeänä tavoitteena on kannustaa ikääntyviä ihmisiä ennakoimaan tulevia asumistarpeitaan ja toteuttamaan asumista koskevia ratkaisujaan hyvissä ajoin.
- Osana tätä toimenpideohjelmaa Miina Sillanpään säätiö on kokoamassa kehittäjäryhmää Keusoten kunnista. Kyseessä on vuoden mittainen hanke, jossa osallistujat saavat kattavan kuvauksen olemassa olevaan viestintä- ja neuvontamateriaaliin asumisen ennakointiin. Vanhusneuvosto päätti nimetä työryhmään Arto Koivun ja Erkki Rantasen.
- Vanhustyön keskusliiton käynnistämää Vanhustenpäivää on vietetty jo vuodesta 1954 lähtien lokakuun ensimmäisenä sunnuntaina. Sitä seuraava viikko on Vanhustenviikko. Tänä vuonna Vanhustenpäivän valtakunnallinen pääjuhla pidettiin Savonlinnassa 2.10. ja Vanhustenviikkoa **vietettiin** 2.-9.10. teemalla "Yhdessä luontoon - joka iän oikeus". Nurmijärven vanhustenviikon pääjuhla pidettiin Klaukkalan kirkossa maanantaina 3.10.2022. Tilaisuuteen saapui noin 350 kävijää. Tilaisuus oli palautteiden mukaan onnistunut. Sen ohjelmaa pidettiin juhlavana, antoisana ja lämminhenkisenä. Yleisö koki tilaisuuden yhdessäolon läheiseksi ja virkistäväksi maukkaan kahvitarjoilun huipentamana. Tilaisuuden avasi kunnan tervehdyksellä kunnanjohtaja Outi Mäkelä. Ohjelmassa oli Klaukkalan ala-asteen pirteä yleisöön menevä musiikkiohjelma. Pääpuhujana oli erityisasiantuntija Marjut Vuorela vanhusasiavaltuutetun toimistosta.

Nurmijärvi

Nurmijärven kunnan katsauksen esitti hyvinvointipäällikkö Kaisa Laine. Musiikkia tarjosi Eläkeliiton Nurmijärven yhdistyksen kuoro Venlat ja noin 7 veljestä vahvistettuna Nurmijärven opiston eläkeläisten laulupiirillä. Tilaisuuden päätteeksi nautittiin vanhusneuvoston tarjoamat pullakahvit. Kahvitilaisuuden jälkeen kirkkoherra Ari Tuhkanen piti halukkaille kirkossa pienen hartaushetken.

Juhlan tapahtumaa ja tarjoilua tukivat K-Citymarket Klaukkala, Pirjon Pakari Nurmijärvi, Nurmijärven seurakunta, Kivenkyyti ja Korsisaari-yhtiöt, Ventoniemi-yhtiöt ja Klaukkalan Lions Club.

Tilaisuuden vaikuttavuus ikäihmisille on odotettu ja juhlava. Sen onnistumiseksi on tarvetta käydä rakentavaa palaute- ja kehityskeskustelua tulevan tilaisuuden valmistelemiseksi. Tilaisuuden päätteeksi vanhusneuvosto järjesti Erkki Partasen huomionosoituksen ja nimikkokahvit pääjuhlan jälkeen Klaukkalan kirkon takahuoneessa.

- Vanhusneuvostojen ja Keusoten ikääntyneiden palvelujen toimijoiden yhteistyökokoukseen 21.9.2022 osallistuivat puheenjohtaja Arto Koivu ja kunnan hyvinvointipäällikkö Kaisa Laine.
- Vanhusneuvosto ja kunnan luottamushenkilöt kokoontuivat useamman kerran yhteistyökokouksen merkeissä. Tapaamisiin osallistuivat vanhusneuvoston edustajina Erkki Partanen ja Arto Koivu. Keskustelujen keskiössä on ollut ikäihmisten asuminen ja siihen vaikuttaminen. Ikäihmisten asumista Nurmijärvellä – keskustelua käytiin myös vanhusneuvoston ja Keusoten kesken loppuvuonna 2022.
- Vanhusneuvosto kävi keskustelua kunnan tiedotuslehden luettavuudesta. Vanhusneuvoston jäsenet antoivat lehden luettavuudesta palautetta 19.12. mennessä ja hyvinvointipäällikkö Kaisa Laine koosti palautteista yhteenvedon tiedotuslehden Kirsi Matikaiselle.
- Vanhusneuvoston jäsen Jorma Niinistö toimitti PENK- julkilausuman 30.11.2022 "ikäihmiset huolissaan" (PENK = Uudenmaan eläkeläispiirijärjestöjen neuvottelukunta).
- Vanhusneuvoston toimintasuunnitelma ja talousarvio vuodelle 2023 käsiteltiin 17.10 pidetyssä kokouksessa.
- Kunnan Voimaa Vanhuuteen -hanke jatkoi toimintaansa vuonna 2022. Hankkeen ohjausryhmässä jatkoi Erkki Partasen tilalla Maila Huovari. Hanke keskittyi yhdistystoimijoiden kouluttamiseen huomioimaan toimintakyvyltään heikentyneiden ikäihmisten liikkumiskykyä ja edistämään arjen aktiivisuutta. Hankeen vetovastuussa on kunnan liikuntapalvelut.
- Nurmijärven alueellisen vanhusneuvoston edustaja, Jorma Niinistön ohella, toimii Veikko Ollila, joka esittäytyi vanhusneuvostolle 17.10. pidetyssä kokouksessa. Veikko on myös kunnan sivistyslautakunnan jäsen.
- Jorma Niinistö esitteli ikäneuvolatoimintaa 21.11. pidetyssä kokouksessa.

3. Lausuntopyynnöt ja vanhusneuvoston aloitteet

Nurmijärvi

- Hyvinvointialueen tekeillä olevasta palvelustrategia luonnoksesta ja sen keskeisistä periaatteista 2023–2025 pyydettiin lausuntoa, mielipiteitä ja näkemyksiä.
- Kunnan strategiaa päivitettiin ja Nurmijärven visioon on kirjattu, että nurmijärveläinen yhteisöllisyys ja aktiiviset ihmiset ovat kuntamme rikkaus. Nurmijärven keskeinen sijainti, sujuvat palvelut, monipuolinen asumisen mahdollisuudet ja turvallinen asuinympäristö sekä kehittyvät elinkeinot ovat paremman arkemme perusta. Vanhusneuvosto lausui strategialuonnoksesta, että pitää tärkeänä, että strategian painopisteeseen 2 kirjatussa monimuotoisen asumisratkaisujen toteutuksessa jo suunnitteluvaiheessa osallistetaan suunnittelussa ja toteutuksessa ikäihmisten edustus, jotta ikääntyvien asukkaiden asumisen, palvelun ja yhteisöllisyyden tarpeet toteutuvat. Osallistaminen merkittävässä asioissa on kirjattu strategialuonnokseen toimintaperiaatteisiin. Vanhusneuvosto pitää asumisratkaisuja merkittävänä asiana, koska ikääntyvien ikäluokka kasvaa kaikkein voimakkaimmin tulevien vuosikymmenien aikana. Asiaa käsiteltiin 24.1. kokouksessa. Lisäksi vanhusneuvosto halusi tuoda esille, että niin ikään painopiste 2 kirjatun keskusta-alueiden viihtyisyyden ja turvallisuuden käytännön toimenpiteissä huomioidaan laajasti esteetön liikkuminen riittävine kevyen liikenteen väylineen ja levähdyspenkkeineen keskeisten kulkureittien varrelle. Vanhusneuvoston kanta tuotiin esille lautakunnille järjestettävässä strategialuonnoksen esittelytilaisuudessa 7.4.2022.
- Keski-Uudenmaan sote-kuntayhtymä on 20.7.2022 toimitti tiedotteen, että Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen strategialuonnos lähtee lausuntokierrokselle elokuussa. Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen ensimmäistä strategiaa on valmisteltu keväällä 2022 yhteistyössä asukkaiden, neuvostojen, henkilöstön ja päättäjien kanssa muun muassa erilaisin kyselyin ja työpajoissa. Strategian luonnosversio lähetettiin elokuussa viikolla 32 (8.-14.8.2022) lausuntokierrokselle tärkeimmille sidosryhmille, lausuntoaika oli elokuun loppuun. Vanhusneuvosto antoi oman lausuntonsa strategialuonnoksesta.